

Asia: VN/19859/2020

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (todistus negatiivisesta testituloksesta)

Lausunnonantajan lausunto

Yleishuomiot hallituksen esityksestä?

Lausunto hallituksen esityksestä liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (todistus negatiivisesta testituloksesta)

Suomen Lentäjäliitto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä.

Lentoliikenteen, matkustamisen ja elinkeinoelämän laajempien toimintaedellytysten eteen tehtävä työ on erittäin tärkeää koko Suomelle. Lentoala työllistää suoraan ja välillisesti merkittävän määrän suomalaisia ja vaikutus bruttokansantuotteeseen on noin 2%. Näkemyksemme mukaan Suomen etu olisivat kansallisten rajoitusten sijasta EU:n laajuiset yhtenäiset toimintamallit, joilla taattaisiin etteivät esimerkiksi suomalaiset toimijat joudu toimimaan muihin maihin verrattuna erilaisilla säännöillä. Lentoala toimii täysin globaalilla toimintakentällä, jossa pienikin kansallinen erityisvaatimus voi johtaa matkustajavirtojen kulkemiseen vaihtoehtoisia reittejä. Tämä vaikutus nähdään jo EU:n liikenteessä Suomen lentoliikenteen elpymisen ollessa koronan vaikutusten johdosta merkittävästi alhaisempi, kuin EU-maissa yleisesti. Tällä voi olla pitkäaikaista vaikutusta suomalaiseen lentoalaan ja Suomen saavutettavuuteen kansainvälisillä markkinoilla.

Suomen muihin EU-maihin nähden rajoittavampi ja osin ennakoimaton toimintaympäristö asettaa lentoyhtiömme epäedulliseen asemaan lentoliikenteen kilpailussa. EU:n käytäntöjen harmonisoinnin lisäksi tulisi kiinnittää huomiota mannertenvälisten lentojen toimintaedellytysten parantamiseen ns. kolmansien maiden kanssa sovittavilla vastavuoroisilla menettelyillä. Kauttakulkuliikenteen osuus ja sen sujuvuus Suomen lentoliikenteen kannalta on keskeistä. Testivaatimuksia ei tulisi kohdistaa ns. kauttakulkuliikenteeseen, jonka osuus esimerkiksi Helsingin lentokentän osalta on merkittävä.

Suomen Lentäjaliitto katsoo, että matkustajilta vaadittavilla koronatesteillä voidaan lisätä matkustajamäärien kasvua Suomeen suuntautuvilla lennoilla. Testivaatimusten tulisi kuitenkin olla sellaiset, että ne huomioivat erilaiset maakohtaiset tartuntamäärät ja ylipäättään mahdollisuudet hakeutua oireettomienkin osalta vapaaehtoiseen testiin. Kategorisen ennen lentoa tehtävän koronatestin sijasta tulisi matkustajan voida valita koronatesti lähtöpaikassa tai kohdemaassa määrääjän sisällä.

Näkemyksemme mukaan lakiesityksen rinnalla on olennaista:

- Varmistaa testiprosessin nopeus, helppo saatavuus ja laatu. Tämä on tärkeää nopeaan ja vaivattomaan liikkumiseen keskittyvässä liikennemuodossa.
- Harmonisoida Suomessa käytettävät testivaatimukset muiden EU-maiden kanssa.
- Varmistaa lentoliikenteen palveluksessa toimivien henkilöiden liikkuminen asemapaikasta (tai maasta) toiseen ilman erillisiä testivaatimuksia. Lentohenkilökunta on toiminnalle kriittinen resurssi ja alan reagoitakykyä muuttuvassa ympäristössä ei tule heikentää. Tältä osin testivaatimuksista tulisi voida edelleen joustaa.
- Testimenettelyjä tulee voida muuttaa tilanteen niin vaatiessa. Vaatimusten osalta tulisi noudattaa EU:n tasolla luotuja suositusrajoja (liikennevalomallit). Lentoliikenne ja matkustaminen ovat erittäin riippuvaisia ennakoitavuudesta ja muutosten käyttöönottoon tulee varata alan toimijoille riittävästi aikaa.

Kuljetusyrityksen tarkastusvelvoitetta koskevat huomiot ja mahdolliset ehdotukset?

-

Matkustajaan kohdistuvat velvollisuudet: huomiot ja mahdolliset ehdotukset?

-

Kohdennetut kysymykset:

Kuljetusyhtiöt: Mitä vaikutuksia näette olevan ehdotetuilla velvoitteilla? Kuinka tarkastusvelvoite olisi parhaiten toteutettavissa? Mitä kustannuksia ehdotus mahdollisesti aiheuttaa? Muita huomioita?

-

Matkailu- ja ravintolapalveluala: Mitä vaikutuksia näette olevan ehdotetuilla matkustajaan kohdistuvilla velvoitteilla? Ovatko ehdotetut toimenpiteet riittäviä? Mahdollistavatko toimenpiteet riittävästi ulkomaan matkailijoiden saapumisen Suomeen ja matkailun terveysturvallisuuden?

-

Sisäministeriö: Mikä on ulkomaalaislain ja ehdotettujen säädösmuutosten välinen suhde, erityisesti liittyen matkustajan käännättämiseen? Mahdollistavatko ehdotetut toimenpiteet sen, että todistus negatiivisesta testitodistuksen mukanaolosta ja tarkastuksesta voidaan toteuttaa riittävällä tavalla?

-

Sosiaali- ja terveysministeriö: Ovatko ehdotetut toimenpiteet välttämättömiä tartuntataudin leviämisen estämiseksi ja terveysturvallisuuden lisäämiseksi matkailualalla? Ovatko toimenpide-ehdotukset riittäviä turvaamaan Suomen terveydenhuollon kapasiteetin riittävyyden? Miten mahdolliset jälkitoimet huolehditaan (valvonta/uusintatestaus)?

-

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos: Millä edellytyksillä Liikenne- ja viestintävirasto voi tehdä päätöksen maa/aluekohtaisesta kuljetusyritystä koskevasta tarkastusvelvollisuudesta?

-

Meskanen Akseli
Suomen Lentäjäliitto ry